

Aan de knolletjes van de anemoon *Anemone blanda* is soms moeilijk te zien welke kant boven moet. Plant ze bij twijfel op hun kant.

Ondanks de velden vol bollen bij de kwekerij, staan er ook nog een heel veel bloeiende bollen op het terras van Linda de Goede.

Narcis 'Tête à tête' kan na de bloei de tuin in voor verwildering.

Anemone blanda 'Blue Shades'

Wild van bollen

Verwilderingsbollen zijn ideaal: stop ze vóór november in de grond, en u krijgt er een jaarlijks groeiende bloemenzee voor terug.

Sneeuwklokjes en krokussen zijn bekende voorjaarsbollen, en van de dertig soorten blauwe druifjes kennen we er allemaal wel een paar. Verwilderingsbollen zijn populair. Linda de Goede van

het voorjaar, verdwijnt vervolgens, en komt in het najaar terug met krokusachtige bloemen. Zijn kleine zusje heet *Colchicum triphyllum* en bloeit juist in het vroege voorjaar.

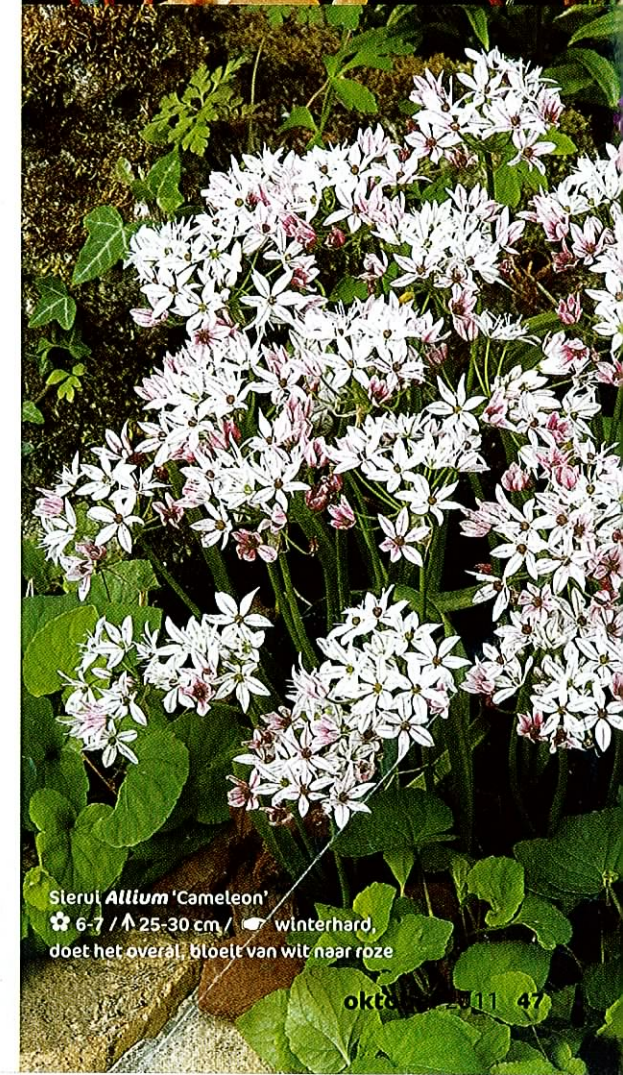
'Vroegbloeiende bollen doen het prima onder bomen en struiken'

bollenkwekerij De Schüllhorn begrijpt waarom: "Stop ze vóór november in de grond, en daarna heb je er geen omkijken meer naar. Sterker nog, het is beter om ze met rust te laten. Ze blijven terugkomen, steeds meer. Succes verzekerd!" Er zijn verwilderingsbollen voor elk bloeiseizoen. Zo passen *Ixia*-en sieruisoorten prima tussen zomerbloeiende planten. Sommige oude wijfjes (*Ipheion*) bloeien, eenmaal goed geaard, zelfs twee keer. Ook herfststijloos (*Colchicum autumnale*) verdient een mooie plek. Deze bol vormt zijn blad in

Makkelijke kostgangers
Hoewel het dus supermakkelijke 'planten' zijn, heeft Linda nog een paar goede tips:
* Vroegbloeiende bolletjes, zoals vogeltje-op-de-kruk (*Corydalis*), doen het goed onder bomen en bladverliezende struiken.
* Kies voor bollen die elkaar in bloei opvolgen. Denk aan sneeuwklokjes, *Anemone blanda* of *nemorosa* gevolgd door *Crocus kosaninii* 'April View'.
* Bijna alle verwilderingsbollen houden van goed doorlatende grond. ➤

Ixia paniculata 'Eos'
☼ 6-7 / ♂ 20-25 cm
❄ winterhard, bijzondere bloelvorm

Sierui *Allium* 'Cameleon'
☼ 6-7 / ♂ 25-30 cm / ❄ winterhard,
doet het overal, bloeit van wit naar roze

Bij 'parteren' snijdt de kweker een bol op een speciale manier in stukken, waarna broedbolletjes ontstaan. Na vier jaar geeft dat weer een bloelbare bol. Per ongeluk met spitten een bol doorgestoken? Laten zitten, wie weet...

GENERATIES IN DE BOLLEN

Mark en Linda de Goede wonen samen met hun twee zoontjes op kwekerij De Schüllhorn in Anna Paulowna. Mark (37) verzorgt de kwekerij, Linda (36) de PR en de webwinkel. Mark zit in een vennootschap met zijn ouders: Wim en Hanny (beiden 71). Zij speuren samen de wereld af naar nieuwe bollen die passen in ons klimaat en die het vermeerderen waard zijn.

- Op de kwekerij en via de webwinkel zijn ook leuke bollenboekjes en -pakketjes voor kinderen te koop.

- Op 1 en 2 oktober houdt de kwekerij de Bij(zonder)goed dagen. Daarna sluit de webwinkel voorlopig, want alle niet verkochte bollen gaan weer de grond in voor vermeerdering.

- Op 8 oktober staan Mark en Linda met een sortiment bollen en het kinderboek *Koe en Tulpie* op de Oogstdag in de Botanische Tuin De Kruidhof in Buitenpost (FR).

Voor insecten zijn vroegbloeiende bollen een welkome voedselbron na de winter.

De Schüllhorn, Kleiweg 2, Anna Paulowna (NH), 0223-52 26 45, www.bulbs-bollen.nl

Chilense krokus (*Tecophilaea*). In Nederland zijn geen insecten die de bevruchting kunnen verzorgen, zodat de kweker bestuiving nabootst om zaad te kunnen winnen. Gelukkig vermeerderd *Tecophilaea* zich in de tuin ook gewoon ondergronds.

* De herkomst van een bolletje zegt veel over de gewenste standplaats. Een botanische tulp als *Tulipa neustruevae*, met zijn roots in de Balkan, houdt van zon. Kievitsbloemen (*Fritillaria meleagris*) houden wel van wat vocht. Ze doen het trouwens ook goed in pot, vooral wanneer u

dit na de bloei dus niet af. Maai een grasveld waarin krokussen zijn geplant, pas als het loof is afgestorven. Als dat u te lang duurt, plant de bollen dan onder een boom of langs een terras. Om te voorkomen dat de border erg lang vol staat met lelijk loof, kunt u ervoor zorgen dat andere planten dit bedekken. Denk

Verwilderingsbollen vragen weinig onderhoud en vermeerderen zichzelf

deze vult met een mengsel van potgrond en vijveraarde.

* Aartsvijand nummer één voor elke verwilderingsbol is de schoffel! Fervent schoffelaar? Plant de bollen dan wat dieper en schoffel oppervlakkig.

Verstopperkje spelen

Verwilderingsbollen halen hun kracht uit het afstervende loof. Knip

hierbij aan planten die mooi dichtgroeien, zoals hosta's en vrouwenmantel. Of aan soorten die later starten maar wel hoog worden, zoals puntwederik en asters. Linda: "Verwilderingsbollen passen helemaal in deze tijd waarin we verspilling proberen tegen te gaan. Ze vragen immers weinig tot geen onderhoud en vermeerderen zichzelf." *

Sterhyacint
Scilla hyacinthoides
☼ / 🌸 5-6 / 📏 50-60 cm
☞ heeft winterdek nodig, vermeerdert zich wat moeizaam

De bijzondere bolletjes worden met de hand geoogst en gewasht in ouderwetse gaasbakken.

LINDA'S FAVORIETEN:

- Oude wijfjes *Ipheion*
- 'Charlotte Bishop': een makkelijke bol en bijzonder, want hij bloeit roze, terwijl de meeste oude wijfjes wit of blauw bloeien
- *Muscari* 'Maxabel': een piepklein druifje dat maar 10 cm hoog wordt, mooi in een schaal op de tuintafel
- *Triteleia ixioides*
- 'Starlight': een plaatje, ook als snijbloem, bloeit wel zes tot zeven weken

Meer bollen

- Hein Meeuwissen, specialist in narcissen en wildtulpen.
www.meeuwissenvoorhout.nl
- www.verberghe.nl
- www.vantubergen.nl

Ixlakbolletjes

Krokus *Crocus kosaninii* 'April View'
📏 10-15 cm / ☞ bloeit laat, vandaar de naam, heeft mooie nerven in de bloembladen

